

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

VERBETERINGEN OP LIVIUS,

BEHALVE I. II. III.

(ED. TAUCHN. 1839; DIE VAN 1848 IS VERGELEKEN).

Verscheidene der hier voorgestelde verbeteringen zijn althans in eenen beperkten kring reeds bekend, sommige reeds langer tijd; diegenen, die zonder naam worden opgegeven, zijn van auteurs die om verschillende redenen onbekend blijven. Een en ander geschiedt, om eene zooveel mogelijk volledige verzameling te geven van 't geen over LIVIUS meestal verspreid bekend raakt; om geenerlei plagiaat te begaan onthouden wij ons streng van het motiveren der hier voorgestelde lezingen.

1. — IV. 3. »*Et non praeciditur spes plebeio quoque, si dignus* [summo honore] *erit, apiscendi summi honoris*". Hier moet *summo honore* wegvallen, 't geen door de haakjes [ ] zal worden aangewezen. N. (S. A. Naber.)

2. — Ib. 8. »Mentio illata ab senatu est, *Rem operosam ac minime consularem*" (censuram) »*suo* [proprio] *magistratu egere: cui scribarum ministerium, custodiaeque et tabularum cura, cui arbitrium formulae censendi subiiceretur.*" K. (E. J. Kiehl).

3. — Ib. 9. »Virginem plebeii generis, maxime forma *notam*, *petiere* iuvenes: alter virgini genere par, tutoribus fretus, qui et ipsi eiusdem corporis erant; nobilis alter, nulla re, praeterquam forma, captus." Lees: .... »notam, *duo* petiere" enz. K.

4. — Ib. 17. ».... nec ante in campos degressi sunt, quam legiones *auxilio Faliscorum* venerunt." L. »legiones *Faliscorum auxilio* venerunt." N.

5. — Ib. 23. »Concione itaque advocata, *rem*publicam *foris gerendam*, ait," (Mam. Aemilius dictator) »*tutaque omnia praestanda, deos immortales suscepisse: se, quod intra muros agendum esset, libertati populi Romani consulturum.*" L. »*rem* foris gerendam." K.

6. — Ib. 43. »Quum senatus consules, quam tribunos, creari mallet, neque possit per intercessiones tribunicias senatusconsultum fieri; res*publica* a consulibus ad interregnum...., redit. L. »*res.*" K.

7. — Ib. 53. »Ductus exercitus ad Carventanam arcem, quamquam invisus infestusque consuli erat, impigre primo statim adventu, deiectis qui in praesidio erant, arcem *recipit.*" L. »recepit." N.

8. — V. 6 fin. ».... *quoniam ea demum Romae libertas est, non senatum, non magistratus, non leges, non* mores *maiorum, non instituta patrum, non disciplinam vereri militiae.*" L. »*morem* maiorum." C. (Prof. C. G. Cobet).

9. — Ib. 8 fin. »Acta deinde in senatu res est, certatumque inter collegas maledictis. Pauci *reipublicae, huic* atque illi, ut quosque studium privatim," (»privatum" Ed. Tauchn. 1848) »aut gratia occupaverunt, adsunt." Tusschen »reipublicae" en »huic" is iets uitgevallen, waarschijnlijk *ceteri*, misschien *plerique.* K.

10. — Ib. 25. »Quum ea disceptatio" (de agri Veientani decima parte Apollini sacranda) »anceps senatui visa, delegata ad pontifices esset; adhibito Camillo, visum collegio, quod [*eius*] ante conceptum votum Veientium fuisset, et post votum in potestatem populi Romani venisset, eius partem decimam Apollini sacram" (»sacratam" T. 1848) »esse." K.

11. — Ib. 41. »Sunt, qui, M. Fabio pontifice maximo praefante carmen, devovisse eos se pro *patria Quiritibus-*

que Romanis, tradant." L. »pro *Populo Romano Quiritium*" (*p. r. q.* voor *p. q. r.*) C.

12. — Ib. 51. ».... *et quum*, *victoribus Gallis*, *capta tota urbe*, *Capitolium tamen atque arcem diique et homines Romani tenuerint* [habitaverint]: *victoribus Romanis*, *recuperata urbe*, *arx quoque et Capitolium deseretur?*" D. R. (W. N. du Rieu, Litt. Hum. Cand. te Leyden).

13. — VI. 1. »Q. Fabio... dicta dies est, quod [*legatus*] in Gallos, ad quos missus erat orator, contra ius gentium pugnasset." C.

14. — Ib. 17. »... *quem*" (M. Manlium Capitolinum) »*prope coelestem*, *cognomine certe* [Capitolino] *Iovi parem*, *fecerint*, *eum pati vinctum in carcere*, *in tenebris*, *obnoxiam carnificis arbitrio ducere animam?*" K.

15. — VIII. 4. ».... *cur non omnia aequantur? cur non alter* [ab] *Latinis consul datur? Ubi pars virium; ibi et imperii pars* est?" L. »*esto*." M. (E. Mehler), *ab* moet vervallen. K.

16. — Ib. 9. »*Sicut verbis nuncupavi*, *ita pro* republica *Quiritium*, *exercitu*, *legionibus*, *auxiliis populi Romani Quiritium*, *legiones auxiliaque hostium mecum diis Manibus Tellurique devoveo*." L. »pro *Populo Romano* Quiritium," *p. r.* voor *r. p.* K.

17. — Ib. 22. ».... tribunatumque" (»tribunatuque" T. 1848) »plebei, proximis comitiis absens *petentibus* praefertur." L. »*pet*]*ens praes*[*entibus*." C.

18. — X. 11. »M. Valerium consulem omnes [*sententiae*] centuriae[*que*] dixere, quem senatus dictatorem dici iussurus fuerat." C.

19. — Ib. 14. ».... *ut*, *si quando* [unquam] *equestri ope adiutam rempublicam meminerint*, *illo die annitantur*, *ut ordinis eius gloriam invictam praestent*." C.

20. — Ib. 18. ».... Literas ad collegam arcessendum ex Samnio missas, in trinis annalibus invenio. Piget tamen *incertum* ponere, quum ea ipsa inter consules populi Romani, iam iterum eodem honore fungentes, discrepatio" (»disceptatio" T. 1848) »fuerit: Appio

abnuente missas; Volumnio affirmante, Appii se literis accitum." L. »Piget tamen *id certum* ponere." K.

21\. — Ib. 22. »Nemini dubium erat, quin Q. Fabius omnium consensu destinaretur, eumque et praerogativa" (»praerogativae" T. 1848 ten onregte) »et *primo* vocatae omnes centuriae consulem cum L. Volumnio dicebant." L. »et *iure* vocatae omnes centuriae." K.

22\. — Ib. 23. »Insignem supplicationem fecit certamen in sacello Pudicitiae patriciae, *quae* in foro boario est ad aedem rotundam Herculis, inter matronas ortum." L. »*quod* in foro boario est." D. R.

23\. — Ib. Ib. ».... quum se Virginia et patriciam et pudicam in patriciae Pudicitiae templum ingressam, et uni nuptam, ad quem virgo deducta sit; nec se viri" (L. Volumnii consulis) »honorumve eius ac rerum gestarum poenitere, *vero* gloriaretur." L. »*vere* gloriaretur." K.

24\. — Ib. 34. Samnitium *caesi* tria millia ducenti: *capti* quattuor millia septingenti, praeter praedam aliam." L. »*caesa*," »*capta*." K.

25\. — Ib. 38. ».... delectu per omne Samnium habito nova lege: ut, qui iuniorum non convenisset ad imperatorium edictum" (»ad imperatorem" T. 1848) »*quique* iniussu abisset, caput Iovi *sacratum* esset." L. »caput Iovi *sacrum* esset." C. En »*quive* iniussu abisset." K.

26\. — XXI. 10. *Iuvenem* (Hannibalem) *flagrantem cupidine regni, viamque unam ad id cernentem, si ex bellis bella serendo succinctus armis legionibusque vivat*, velut materiam igni praebentes, *ad exercitus misistis*. [Aluistis ergo hoc incendium, quo nunc ardetis.] *Saguntum vestri circumsident*" (»*circumsedent*" T. 1848) »*exercitus*" cett. K.

27\. — Ib. Ib. »*Sed tunc*" (»*Tarento tum*" T. 1848) »*Tarento* [id est Italia] *non abstinueramus ex foedere: sicut nunc Sagunto non abstinemus*." K.

28\. — Ib. 12. »Alcon, insciis *Saguntinis*, *precibus* aliquid mo-

turum ratus, quum ad Hannibalem noctu transisset," cett. L. »Alcon, insciis Saguntinis, *se* precibus aliquid moturum ratus." K.

29. — Ib. 26. »Colunt autem" (Volcae) »circa utramque ripam Rhodani: sed, diffisi citeriore agro arceri Poenum posse, ut flumen pro munimento haberent, omnibus ferme suis trans Rhodanum traiectis, ulteriorem ripam [*amnis*] armis obtinebant." C. Daarentegen heeft T. 1848 ten onregte »amnis [armis]."

30. — Ib. 28. »Elephantorum traiiciendorum varia consilia fuisse credo: certe *variata* memoria" (»est" T. 1848) »actae rei." L. »*variat.*" M.

31. — Ib. 36. »Nam quum super veterem nivem intactam nova modicae altitudinis esset, molli nec praealtae nivi facile pedes ingredientium insistebant. Ut vero tot hominum iumentorumque incessu dilapsa est, per *nudam* infra *glaciem fluentemque tabem liquescentis* nivis ingrediebantur . . . . ita" (milites Hannibalis) »in *levi* tantum glacie tabidaque nive volutabantur." L. *laevi.*" K.

32. — Ib. 40. »*Nunc, quia . . . . ego*" (P. Cornelius Scipio cos. ante proelium ad Ticinum) »*ut consulem ducem adversus Hannibalem et Poenos haberetis, ipse me huic* voluntario *certamini obtuli*" cett. L. »voluntarius." Vgl. I. 59. K.

33. — Ib. Ib. »*eos*" (Karthaginienses) »*duabus partibus peditum equitumque in transitu Alpium amissis*, [quum plures paene perierint, quam supersunt,] *plus spei nactos esse.*" C.

34. — Ib. 61 init. »Priusquam certa huius cladis fama *accideret*, transgressus Iberum Hasdrubal" enz. L. »*acciperetur.*" K.

35. — Ib. 62 init. »Romae aut circa urbem multa ea hieme prodigia facta: . . . . in quis ingenuum infantem semestrem in foro olit*orio triumphum* clamasse" L. »in foro olit*orio io triumphe* clamasse." C.

36. — Ib. Ib. ». . . . et Caere sortes extenuatas . . . .

et lectisternium Caere, [*ubi sortes attenuatae erant*,] imperatum." K.

37. — XXII. 3. f. »Incedere inde agmen coepit; primoribus, super quam quod dissenserant a *consilio*, territis etiam duplici prodigio; milite in vulgus laeto ferocia ducis, quum spem magis ipsam, quam causam spei, intueretur." L. »a *consule*." M.

38. — Ib. 11 init. »Ita rebus divinis peractis, tum de bello reque [*de*] publica dictator retulit, quibus *quotve* legionibus victori hosti obviam eundum esse Patres censerent." L. »*quotque*." B. (Dr. W. Bisschop te 's Hage. [*De*] is wegg. in T. 1848, te regt.

39. — Ib. 13. »Sed Punicum abhorrens ab Latinorum nominum prolatione," (»ab Latino nomine" T. 1848) »pro Casino Casilinum dux ut acciperet, fecit; aversusque ab [*suo*] itinere, per Allifatem, *Calatinumque*, et Calenum agrum, in campum Stellatum descendit." L. »*Caiatinumque*." K. [*Suo*] is wegg. in T. 1848.

40. — Ib. 19. ».... ruentibus in naves simul remigibus militibusque, fugientium magis [*e terra*], quam in pugnam euntium modo." B.

41. — Ib. 34 f. »*Consulatum unum certe plebis Romanae esse: populum liberum habiturum ac daturum ei, qui* magis vere *vincere, quam diu imperare, malit.*" L. »*mature* vincere." K.

42. — Ib. 39 f. ».... *resistes autem, adversus famam rumoresque hominum si satis firmus steteris: si te*" (L. Aemilium Paullum consulem) »*neque collegae*" (C. Terentii Varronis) »*vana gloria, neque tua falsa infamia moverit. Veritatem laborare nimis saepe, aiunt, exstingui nunquam.* Gloriam qui *spreverit, veram habet.*" L. »Gloriam *vanam* qui spreverit." C.

43. — Ib. 45. ».... quod summa *imperii eo die* penes Paullum fuerit. Itaque Varro postero *die*, [*cui sors eius diei imperii erat*,] nihil consulto collega, signum pugnae proposuit. K.

44. — XXIII. 14. »Itaque ubi senatum" (Nolanum) »metus cepit, si propalam tenderent, resisti multitudini con-

citatae non posse, clam [*simulando*] dilationem mali inveniunt. Placere enim sibi defectionem ad Hannibalem *simulant*" cett. K.

45. — Ib. 25 f. »C. Terentio consuli *propagari* in annum imperium: neque de eo exercitu, quem ad praesidium Apuliae haberet, quicquam minui." L. »*prorogari.*" K.

46. — Ib. 33 f. »*Perdomita Italia, navigarent in Graeciam*" (Karthaginienses) »*bellumque, cum quibus* regibus *placeret, gererent.*" L. »*regi*" (Philippo Macedoni). C.

47. — Ib. 39. »Legati ad Hannibalem missi, Heraclitus, [*cui Scotino cognomen erat,*] et Crito Beroaeus, et Sositheus Magnes. C.

48. — XXIV. 9. »Referebant senes, sic Maximum *Rullum* cum P. Decio ad bellum Gallicum .... consules declaratos." L. »*Rullianum.*" C.

49. — XXV. 12. Priore carmine" (Marcii) »Cannensis praedicta clades in haec ferme verba erat: *Amnem Troiugena Cannam* [Romane] *fuge*" cett. Wijlen J. C. Blanchenay, Litt. Hum. et Iur. Doctorandus.

50. — Ib. 16. »Exanimem eum" (Ti. Gracchum consulem) »Mago extemplo ad Hannibalem misit, ponique cum captis simul fascibus ante tribunal imperatoris *iussit. Haec* vera fama *est. Gracchus* in Lucanis ad campos, qui Veteres vocantur, periit. 17. Sunt, qui in agro Beneventano, prope Calorem fluvium, ostendant .... interfectum. Sunt qui .... ab insidentibus forte locum duabus turmis Numidarum circumventum ferebant. *Adeo nec locus, nec ratis mortis in viro tam claro atque insigni constat.* L. ».... iussit. *Si* haec vera fama *est, Gracchus*" cett. C.

51. — XXVI. 33 f. »Plebes sic iussit: *Quod senatus iuratus, maxima pars, censeat, qui* assidetis, *id volumus iubemusque.*" L. *adsient.*" C.

52. — XXX. 24 f. »Quum quidam pacis petitae, alii *indutiarum* (*necdum enim dies exierat*) fidem opponerent, ... consensum est ..... 25. Nondum reverterant ab Roma legati, neque sciebatur, quae senatus Ro-

mani de bello aut pace sententia esset; [*necdum indutiarum dies exierat*]." N.

53. — XXXIII. 23. »Septuagenos aeris militibus divisit" (C. Cornelius cos.): »*duplex equiti centurionique*" L. »duplex *centurioni*, *triplex equiti*." C.

54. — XL. 59 f. »Terra movit: in foris publicis, ubi lectisternia erant, deorum capita, *quae* in lectulis erant, averterunt se." L. »*qui*." D. R.

55. — XLV. 37. »*Diem integrum hesterno die ad accusandum L. Paullum petiit: quattuor horas, quantum supererat diei, dicendo absumpsit. Quis unquam tam nocens reus fuit, cuius vitia* [vitae] *tot horis expromi non possent?*"

